

Kristus ütleb: „ Teie ei ole valinud mind, vaid mina olen valinud teid ja olen seadnud teid, et te lähöksite ja kannaksite vilja ja et teie vili jääks.“ (Jh 15:16)

Armas vallalehe lugeja!

Keset silmaga nähtavat pulbitsevat elu, keset lindude rökkavat laulu, kaunitel lilledel pillerkaari, pehmelt paitavat tuuleõhku, ärgitab Ristija Johannes inimest mõtlema ka igavikulistele asjadele.

Nendele, mis on inimese elu sisuks ja edasiviivaks jõuks. Kesksuvel ongi hea puu varjus istudes ja mere silmapiiri silmitsedes mõtiskleda Jumalat saadud elu ja selle tohutu rikkuse üle.

5. juunil 2011. aastal möödus 90 aastat Eesti luterliku vaba rahvakiriku esimese piiskopi Jakob Kuke ametisse pühitsemisest. Jakob Kukk teenis selles ametis kuni oma surmani 1933. aastal. Piiskop Kukk asus kirikut üles ehitama keerulisel ajal. Revolutsiooniliste meeleolude taustal sündinud riik suhtus kirikusse kui mitte vaenulikult, siis küllaltki hoolimatult. Piiskop suutis ja oskas vastuolusid ületada ja inimesi ühendada. Ühes oma kõnes on Jakob Kukk öelnud:

„...tänapäev on näidanud, kuidas riik ja kirik ühiselt tahavad Jumala ja Eesti riigi kasuks töötada.“

Seda sama saame tõdeda ka täna, juunikuul 2011. aastal, kui vihula valla lehe vahel ilmub järjekordne vaheleht, seekord ühisena Ilumäe ja Käsmu koguduste ühise lehena.

Õnnistatud suve soovivad **EELK Ilumäe** ja **EELK Käsmu** kogudus ning vaimulikud.

EELK tunnustab

Eesti Evangeelne Luterlik Kirik tunnustas 2011 aastal oma tänukirjaga **Arved Margatit** Ilumäe kogudusest, kes on olnud koguduse juhatuse kauaaegne aktiivne liige. Arved Margat on aastate jooksul hoolitsenud Ilumäe kabeli korrashoiu eest, tema eestvõttel sai leerimaja uue katuse ja käärkambris asuv vana kabeli altarpilt väärrika altari ja altarivõre. Kogudus soovib Arved Margatile rohkeid Jumala õnnistusi.

Viru praostkond

3. mail 2011 Pühajõel peetud Viru praostkonna sinodil valiti praostiks Peeter Kaldur.

Peeter Kaldur on EELK Jõhvi koguduse õpetaja ning Pühajõe koguduse hooldajaõpetaja.

Viru praostkonna abipraost on Rakvere Kolmainu koguduse õpetaja Tauno Toompuu

Viru praostkonna praosti kohuseid on täitnud viimased kuusteist aastat Iisaku koguduse õpetaja Aavo Kiir. Sinodi osavõtjad ja piiskop Andres Põder tänasid teda ustava ja pühendunud töö eest.

Viru praostkonna kogudused: Haljala, Iisaku, Illuka, Ilumäe, Jõhvi, Kadrina, Käsmu, Kunda, Lüganuse, Narva, Narva-Jõesuu, Pühajõe, Rakvere, Simuna, Tamsalu, Tudulinna, Väike-Maarja, Viru-Jaakobi, Viru-Nigula

Sõpruskogudus oli ekskursioonil Virumaal

Ilumäe koguduse sõpruskogudus Nõmme Rahu kogudus oli 11. mail Virumaa ekskursioonil.

Suur bussitais rahvast külastas ka Ilumäe kabelit, mille ees palvetati ja lauldi. Nõmme koguduse õpetaja Ove Sander andis üle annetuse Ilumäe kabeli remondi jätkamiseks. Külalised uudistasid kabelit seestpoolt ja soovisid kogudusele jõudu ja Jumala õnnistusi remondi edukaks jätkamiseks.

Oleme tänulikud sõpradele nende palvete ja annetuste eest.

Jaanipäev

Jaanipäev on Ristija Johannesi päev. On kasulik sel päeval hetkeks mõelda selle kummalise mehe peale, kus jättis ühtäkki oma erakuolu kõrbes ja tuli rahva sekka oma sõnumiga. Me teame temast natuke Uuest Testamentist, vähe küll, aga siiski piisavalt. Tema sõnum oli, et Jumala riik on kohekohe tulemas inimeste keskele. See sõnum, see veendumus oli teda täiesti vallutanud, miks muidu ta tegi seda, mida tegi – "Pärast mind tuleb see, kes on suurem minust!" Nii on Ristija teerajaja Kristusele. Ta nõudis, et inimesed peavad Tema tulekuks end ette valmistama, peavad meelt parandama, mille nähtavaks märgiks oli ristimine. See oli meeleparandusristimine, kus inimese patud pesti maha ja lasti koos Jordani voogudega alla-voolu minema. Nüüd oli inimene valmis, tema meel parandatud, et võtta vastu Kristust. Kui inimese meel on vale ja vildak, siis ei suuda ta ka näha Jumala armu tegutsemist oma elus.

Jumala kutse on nõnda võimas, et inimene ei saa selle vastu. On öeldud: kuradi käest võid sa veel põgeneda, kuid Jumala käest ei põgene kuskile! Jumal kutsus Johannest, Ta kutsus üht tütarlast Maar-

Jaanikuine Lahemaa

jat, kalamehi ja maksukogujaid ja kutsus paljusid teisi kuni Sinuni välja, hea lugeja. Kuid on huvitav, et ka mitte Johannes polnud ainult tahetu tööriist Jumala käes, vaid ta oli ju ka lihtsalt inimene oma puuduste ja kahtlustega nagu me kõik oleme. Ka Johannes hakkas viimaks kahtlema Kristuses, eriti muidugi siis, kui ta juba vangis vaevles tõe väljaütlemise pärast. Muidugi just raskustes tulevad kahtlused. Küllap on hea ja

kerge uskuda Jumalasse, kui elus on kõik korras. Aga seda meile (õnneks!) ei võimaldata, sest siis poleks me usk suuremat väärt. Pealegi on Eesti teoloog Toomas Paul ilusti öelnud, et usu vastand ei ole mitte kahtlemine, vaid meelega.

Ristija Johannes on inimlikkuse omamoodi võrdkuju. Ta on kuulekas Jumala kutsele, säilitades samas omaenda olemuse, isegi iseloomu, sest me võime

teda ette kujutada üpriski ägedaloomulisena.

Kuid mitte ainult selle võrdkuju. Ta on ka kogu Vana Seaduse omamoodi võrdkuju. Temaga lõpeb Vana Testament. Ja sealtmaalt algab uus. Midagi täiesti uut. Mis on see uus, see on kenasti jäetud igale inimesele ise välja uurida.

Meelis-Lauri Erikson
EELK Ilumäe koguduse
hooldajaõpetaja

Eestpalved

Õige inimese mõjuvõimas eestpalve saadab palju korda. (Jk 5:16).

Kõikidel jumalateenistustel, sealhulgas ka meie vallas, on oma koht palvetel riigi ja rahva eest, samuti kohaliku kogukonna, valla rahva ja valla juhtide eest.

Ühise eestpalvega ehk kirikupalvega täidab kogudus ülesannet, mille Jumal on andnud inimkonnale kui loodu valitsejale ja hoidjale. Kogudus kannab Jumala ette maailma ja kaasinimeste rõõmud, vajadused ja hädad. Kirikupalves või vahetult enne seda nimetatakse ristitud, abielluda soovijad, laulatatud paarid ja maetud, samuti öeldakse erilised tänupalved, eestpalved ja hingepalved (mälestamised).

Kirikupalve sisu ja teemade järjekord on üldjuhul järgmine:

- Kristuse kirik, meie kiriku piiskopid ja teised töötajad, kiriku töö maailmas;
- oma rahvas ja riik, valitsejad ja ühiskonnaelu juhtimine;
- maailma rahu ja rahvusvaheline olukord;
- kohaliku kogukonna elu;
- erilised ja aktuaalsed küsimused;
- haiged ja teised, kes kannatavad;
- surnud;
- igavese elu lootus ja osadus pühadega taevas.

Kirikupalve võib koosneda ka lühikestest eestpalvetest, mis keskenduvad ühele teemale. Kirikupalvet võib vaimuliku asemel lugeda ka ilmik, sel juhul toimub see kas puldist või mujalt kirikuruumis sobivast kohast (v.a. altar või kantsel). Kirikupalvesse võib lülitada ka isiklikke, koguduse, kohaliku kogukonna või muid eestpalveid.

Käesoleva aasta 29. mail tähistati palvepühapäeva. Pühapäeva ladinakeelne nimetus *Rogate* ('paluge, palvetage') on võetud protsessioonidest, mida alates 4. sajandist Roomas korraldati. Need asendasid kevadisi põllule tehtavaid paganlikke rongkäike. Palvepühapäeva piiblitugemised räägivad, mida tähendab palvetada ja missuguseid töotusi see sisaldab. Tekstides kõneldakse ka

Kristusest kui suurest eestpalvetajast ja palvetamise õpetajast.

Kui jüngrid soovisid, et Jeesus ka neid palvetama õpetaks, õpetas ta neile ja mäejuhtlust kuulama tulnud rahvale meie Isa palve, mida me ka tänapäeval kasutame (Mt 6:9-13).

Meie Isa, kes sa oled taevas! Pühitsetud olgu Sinu nimi!

Sinu riik tulgu, sinu tahtmine sündigu nagu taevas, nõnda ka maa peal!

Meie igapäevast leiba anna meile tänapäev!

Ja anna meile andeks meie võlad, nagu meiegi andeks anname oma võlglastele!

Ja ära saada meid kiatususse, vaid päästa meid ära kurjast! Sest sinu päralt on riik vägi ja au igavesti. Aamen

Jeesus julgustas paluma ja kinnitas, et iga paluja saab (Mt 7:8). Johannese rõõmusõnumist leiame Jeesuse töötuse "Kui te midagi minult palute minu nimel, siis ma teen seda." (Jh 14:14).

Apostel Paulus innustab ka meid eestpalvetama sõnadega, mille leiame tema esimesest kirjast oma õpilasele Timoteosele: „Ma kutsun siis üles anuma, palvetama, tegema eestpalveid ja tänupalveid kõigi inimeste eest, kuningate ja kõigi ülemuste eest, et me võiksimel elada vaikset ja rahulikku elu kõiges jumalakartuses ja vääriskuses. See on hea ja meeldiv Jumala, meie Päästja silmis, kes tahab, et kõik inimesed pääseksid ja tuleksid tõe tundmisele.“ (1 Tm 2:1-4).

Eestpalves on: Vihula vald ja valla rahvas, vallavalitsus ja volikogu, kõik ausad tööd, kõik kodud ja perekonnad, abielud, laste kristlik kasvatus, leerikursustel osalejad, Viru praostkond ning selle vaimulikud ja töötajad, meie Kirik, kirikuvalitsus ja kogudused, hädasolijad ja abivajajad, haiged, leinajad, kogu meie maa ja rahvas ning tema vaimulik ärkamine.

Urmas Karileet
Käsmu koguduse diakon

Annetustest

„Aga see on nii: kes kasinasti külvab, see ka lõikab kasinasti, ja kes rohkesti külvab, see ka lõikab rohkesti. Igaüks andku nii, nagu ta süda on lubanud, mitte nõrdinult või sunnitult, sest Jumal armastab rõõmsat andjat. Jumal on vägev andma teile kogu armu rikkalikult, et teil ikka oleks kõike küllaldaselt ning et te oleksite rikkad iga teo tarvis, nagu on kirjutatud: «Ta on jaganud, andnud vaestele, tema õigus kestab igavesti.» Tema, kes annab seemne külvajale, annab ka leiva toiduseks, teeb rohkeks teie külvil ja kasvatab teie õiguse vilja.» 2 Kr 9:6-10

EELK-s on koguduse liikmeannetuse soovitavaks miinimummääraks on 1% koguduselikkme aasta netosissetulekust (näiteks: kuu sissetulek – 319 €, liikmeannetus kuus - 3,19 €, liikmeannetus aastas – 38,28 €). Paljud ristiinimesed aga annetavad oma sissetulekutest kogudusele kümneise (10% oma sissetulekutest), sest nii on Piiblis mitmes kohas kirjas.

Armas ligimene, Sinu annetus on väga oluline, et kogudus saaks edukalt toimida ja oma ülesandeid täita.

Annetusi saab teha nii sularahas kui ka ülekandega koguduse arvelduskontole, (maksekorraldusele palun märkida annetaja ees- ja perekonnanimi, isikukood ning selgitus: 2011. aasta liikmeannetus).

Kogudustele tehtavad annetused on TULUMAKSU-VABAD – see tähendab, et annetajal on võimalik deklareerida kogudusele tehtud annetused oma tuludeklaratsioonis ning Maksu- ja Tolliamet tagastab nende pealt arvestatud tulumaksu. Vajadusel väljastab kogudus sellekohase tõendi.

Samuti on oodatud **sihtotstarbelised annetused: Ilumäe kabeli** remondi jätkamiseks arveldusarvele 10502001277003 SEB Pangas.

Käsmu kiriku remondiks arveldusarvele 10502018079003 SEB Pangas.

Tõuse, mu laul taevasse !

(KLPR 295:1)

See laulurida on tänavu tähistava LAULU- JA PALVERAAMATU AASTA tunnuslauseks, millega tähistatakse 20 aasta möödumist Kiriku Laulu- ja Palveraamatu kasutusse õnnistamisest.

Kiriku Laulu- ja Palveraamat, mis koostati Kodu- ja Välis-Eesti kiriku ühistööna võeti nii kodu- kui välismaal kasutusele 1991. aastal.

Luterlikul kirikul on kolm alusteksti: Piibel, katekismus ja lauluraamat. Andres Põder on öelnud, et lauluraamat võib julgelt nimetada üheks meie rahvusliku identiteedi kandjaks. Lauluraamat on olnud inimestele väga isiklik ja oluline, mida ilmestab ka vana komme panna lauluraamat matusel lahkunule puusärki kaasa.

Kiriku lauluraamatu tekstid on kooskõlas pühakirjaga. Seda raamatut on vanemad põlvkonnad lugenudki samal viisil nagu Piiblit. Lauluraamatu tekstid puudutavad õndsusloo kõiki olulisi teemasid. Lauldakse loomisest, lunastusest ja pühitsusest. Iga püha jaoks on omad laulud. Need räägivad tööst ja palvest, kirikust ja koguduse tööst, noortest ja vanadest, haigusest ja tervisest, õhtust ja hommikust, rõõmust ja kannatusest, armastusest ja ahatusest, külvist ja lõikusest, elust ja surmast.

Kiriku Laulu- ja Palveraamatu üheks suuremaks väärtuseks on see, et laulud on trükitud koos nootidega.

KOGUDUSTE KONTAKTID

EELK Ilumäe kogudus

reg kood 80208231
Ilumäe küla, Vihula vald, Lääne Virumaa 4514
Hooldajaõpetaja Meelis Lauri Erikson tel. 5 345 8594
e-post: mlerikson@gmail.com
Juhatusesimees Öie Alt, tel. 5 809 1356;
e-post: oie.alt@mail.ee
Ilumäe kalmistuvaht Anne Sambla tel. 5 341 8156
Arveldusarve 10502001277003 SEB PANK

EELK Käsmu kogudus

Reg. kood 80210148
Laane tee 4, Käsmu küla, Vihula vald
Lääne- Virumaa 45601
Hooldajaõpetaja Tauno Toompuu tel 5290651; 3243928,
e-post: tauno.toompuu@eelk.ee
Diakon Urmas Karileet tel 508 6110;
e-post: urmas.karileet@eelk.ee
Juhatusesinaine Helgi Mannov tel.5 665 6844
Arveldusarve 10502018079003 SEB PANK

Ilumäe ja Käsmu kogudused tänavad Vihula vallavalitsust toetuse eest.

Kiriklikud talitused

RISTIMINE

Selleks, et paremini aru saada kirikus toimuvast alustame artiklite sarja AVARDA SILMARINGI Ove Sanderi sulest

Küsigem, et miks üldse ristida ja mida ristimine annab? Paljude arvates annab ristimine, olgu siis ristitavaks laps või täiskasvanu, Jumala erilise hoidmise ja kaitse. Ristiinimesegi elus tuleb ette õnnetusi ja kannatusi, aga tal on see kindel teadmine ja kogemus, et ta ei ole oma muredega üks Jumal, kes on ta ristimises enda omaks võtnud, aitab ka kesk kannatusi püsima jääda ning edasi minna.

Ristimisel aga on veelgi sügavam vaimulik tähendus – meie pattude andeksandmine. Inimestena oleme ikka ekslikud nii Jumala kui üksteise ees, ning tulemuseks võib olla rahunud või elujulguse puudus. Ristitud inimene võib aga Jeesuses Kristuses leida rahu, saada julguse andeks paluda või andeks anda, aga ka jõu oma elu paremini elada. Sellisele uuele ja pühitsetud elule annab ristimine Püha

Ristimistalitus Käsmu Kirikus kevad 2011. Foto: erakogu

Vaimu abil uue aluse ja jõu. Eriti ilmneb see siis, kui ristimisele tuleb täiskasvanu. Ristimine ju eeldab teatavate korrekturete tegemist oma mõtlemises ja tegudes.

Ent ristimise kõrgeim eesmärk on juhatada inimele igavesse ellu. Kuigi enamal juhul me oma surmale ei mõtle – ja teatud piirini pole selles midagi halba, ometi tuleb meil kõigil ükskord siit maisest elust lahkuda. Inimene ise võib parimal juhul suremisega hakkama saada, kuid surmaga mitte. Kui aga oleme ristitud jagame lootust üles-

med. Ristivanemaid võiks olla vähemalt kaks, kes samuti on kiriku liikmed. Kui ristime täiskasvanut, siis käib see koos leeriga ning sellele eelneva leeriõpetusega. Ristitakse ka kodudes, kuid eelistada tasub ikka kirikut. Ristimine võib toimuda pühakojas eraldi talitusena või pühapäevase jumalateenistuse ühe osana. See oleks kõige sobivam, sest siis saab kogudus uut liiget tervitada ja temaga tuttavaks saada.

Ove Sander on Nõmme Rahu Koguduse õpetaja ja Nõmme Rahu kogudus on EELK Ilumäe koguduse sõpruskogudus

Soomes piiblikoolis

Soome Karkku evangeelne kool pakkus võimalust kahele EELK liikmele osa võtta kolmekuulisest piibliõppekursusest, mille õppe- ja majutuskulud võttis enda kanda Soome Luterlik Evangeelne Ühing (Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys). Kursustest osavõtjail tuli tasuda vaid kohale- ja kojusõidu eest.

Sellest suurepärasest võimalusest haarasid kinni Aadu Alt Ilumäe kogudusest ja Lea Raichmann Tartu Pauluse kogudusest, kes osalesid kursusel käesoleva aasta veebruarikuust kuni aprilli lõpuni.

Kokkukulnud piiblikursuse grupis oli 15 inimest, peale soomlaste ja kahe eestlase veel Soomes elav Sudaanist pärit luterliku koguduse pastor.

Karkku evangeelne kool alustas oma tööd 1918. aastal, olles seega esimene evangeelse äratusliikumise taustaga rahvakool Soomes.

Kursus oli loomulikult soome keeles, nii et Aadul ja Leal tuli käepärast hoida nii eesti- kui ka soomekeelne Piibel ja sõnaraamatud. Ühistöö ja palvemeel aitasid kõigest aru saada, tihtipeale saadi ka nalja, kui selgus, et sugulaskeelte samadel sõnadel on erinev tähendus.

Kokku kuulati kolmsada õppetundi Piibli erinevatest raamatutest ning kursuse lõppedes saadi ka selle kohta tunnistus. Lisaks loengutele toimusid loomulikult arutelud, palvehetked, jumalateenistused koolis ja ümbruskonna kirikutes. Ka kristlikul muusikal oli suur ja tähtis osa: kursuselaudisid ise palju, jumalateenistustel teenisid mitmed erinevad ansamblid ja solistid. Mitmel korral andis Karkku koolis kontserte ka Eestis hästi tuntud ja armastatud laulukirjutaja ja muusik Pekka Simojoki.

Kogetud Jumala arm, soomlastest kaaskristlase soojust ja sõprus, kaunis Soomemaa loodus, loengutes omandatud piiblitarkused kasvatasid, innustasid ja kinnitasid Aadut ja Lea jätkamaks teenimistööd oma kogudustes.

Infot Karkkus toimuva kohata saab lugeda lähemalt aadressil www.keokarkku.fi.

Ilumäe kogudus õnnitleb

Ilse Noort

tema 100. sünnipäeval 29. augustil.

Teated

KALMISTUPÜHAD

Ilumäe kalmistul 3. juulil kell 13.00
Käsmu kirikus 10. juulil kell 14.00

Ilumäe koguduse teated

Ilumäe koguduse suvised jumalateenistused

17. juulil kell 13.00
7. augustil kell 13.00

ILUMÄE KABELI 168. aastapäevale pühendatud jumalateenistus toimub 28. augustil kell 13.00 Laulab Lea Ojamäe

Käsmu koguduse teated

(suvi 2011):

Suvine leerikursus toimub Käsmus ajavahemikul

26.6-21.8 igal pühapäeval pärast teenistust kell 15.30-17 (v.a.31.7). Leeriõnnistus (ja ristimine) toimub 28.8 jumalateenistusel algusega kell 14. Leerikursuse tasu on 20 eurot. Lisainfo: Urmas Karileet, tel. 5086110, urmas.karileet@eelk.ee.

Käsmu oreli remondijärgse taaspühitsemise pidulik jumalateenistus

toimub 14. augusti jumalateenistusel algusega kell 14. Teenivad piiskop ja abipraost, toimub orelikontsert. Käsmu orel on mandri-Eesti vanim säilinud orel, algsel kujul valminud 1813.

Missad, armulauaga jumalateenistused, toimuvad Käsmu kirikus igal suvepühapäeval juunist augustini kell 14.

Loengud Käsmu kiriku ja küla ajaloost toimuvad kirikus juuli kuu jooksul. Loengupidajaks on hr. Erik Kaamann. Jälgige teateid kuulutustetahvliitel.

Taize palvus Taize lauludega toimub Käsmu kirikus 13. augustil kell 20.